

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 listopada 2017 r. , znak (...) , Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art.113 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 października 2017 r. (tj. od miesiąca , w którym zgłoszono wniosek) przeliczył W. B. emeryturę. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia oraz dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia. Organ rentowy podkreślił ,że do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 12 lat i 27 dni (144 miesiące) , okresy uzupełniające - rola w wymiarze 9 lat , 10 miesięcy i 12 dni (118 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych w wymiarze 4 lat i 9 miesięcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że po doliczeniu okresu zatrudnienia od 5 czerwca 1976 r. do 16 października 1976 r. wysokość emerytury od dnia 1 października 2017 r. wyniosła 682,91 zł (podwyższono ją do kwoty najniższej emerytury tj. do 1 000,00 zł). Wobec zaś faktu ,że emerytura ustalona niniejszą decyzją jest świadczeniem mniej korzystnym , Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiesił jej wypłatę , wskazując że na nadal będzie wypłacał rentę rodzinną jako świadczenie korzystniejsze. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie poinformował ,że praca w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 19 kwietnia 1958 r. do 27 września 1958 r. i od 28 września 1964 r. do 28 lutego 1974 r. została zaliczona przy ustalaniu uprawnień do emerytury jako okres uzupełniający. W przerwie uwzględniono okres sprawowania opieki na dziećmi. Natomiast prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego (jako część rolna) może zostać uwzględnione pod warunkiem przedłożenia zaświadczenia o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne rolników z tytułu prowadzenia tego gospodarstwa rolnego. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami okresami składkowymi przypadającymi przez 15 listopada 1991 r. są okresy za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne. Okresami nieskładkowymi są okresy nauki w szkole wyższej. Przedłożona zaś kserokopia zaświadczenia o ukończeniu kursy nie stanowi podstawy do uwzględniania okresu od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. zarówno jako okresu składkowego jak i nieskładkowego.

/decyzja k.188 – 189 odwrót akt ZUS/

Decyzją z dnia 28 grudnia 2017 r. , znak (...) , Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art.7 ust.9 i art.114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. B. prawa do ponownego ustalenia wysokość emerytury. W treści uzasadnienia Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że w myśl art. 114 ust. 1 ww. ustawy prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownie ustaleniu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji. W przypadku wnioskodawczyni nie pojawiły się natomiast nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury przyznanej od 1 grudnia 2005 r. prawomocną decyzją z dnia 21 kwietnia 2006 r. oraz przeliczonej późniejszymi decyzjami. Organ rentowy podkreślił ,że zgodnie z art. 7 ust. 9 ww. ustawy okresami nieskładkowymi są okresy nauki w szkole wyższej, na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów. Przedłożona kserokopia zaświadczenia o ukończeniu kursy nie stanowi podstawy do uwzględniania okresu od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. jako okresu nieskładkowego. Wobec powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie znalazł podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury, w związku z czym świadczenie będzie wypłacane w dotychczasowej wysokości.

/decyzja k.192 akt ZUS/

W dniu 5 stycznia 2018 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie W. B. od ww. decyzji. W treści odwołania W. B. wskazała ,że zaskarżone decyzje pozostają w sprzeczności ze stanem faktycznym oraz obowiązującymi przepisami prawa. W ocenie skarżącej , Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił jej wszystkich lat w których podlegała ubezpieczeniom społecznym. W. B. zaznaczyła ,że w okresie od 7 lutego 1974 r. do 20 października 1977 r. nadal była właścicielem gospodarstwa , a nadto ,że organ rentowy pominął okres jej zatrudnienia w Ośrodku Pomocy (...) Pobytu Dziennego w Ł.. W ocenie skarżącej , organ rentowy powinien także uwzględnić okres od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. , kiedy to odbywała szkolenie i za który to okres odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne.

/odwołanie k.3 – 3 odwrót , odwołanie k.3 – 3 odwrót akt o sygn. VIII U 182/18/

W odpowiedzi na odwołanie ,pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu przywołał argumentację zaprezentowaną w zaskarżonych decyzjach oraz wskazał ,że nie uwzględnił wnioskodawczyni okresu pracy w Ośrodku Pomocy (...) Pobytu Dziennego w Ł. , z uwagi na fakt ,iż wnioskodawczyni nie przedłożyła świadectwa pracy potwierdzającego to zatrudnienie.

/odpowiedź na odwołanie k.4 – 5 , odpowiedź na odwołanie k.4 – 5 akt o sygn. VIII U 182/18/

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2018 r. Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 182/18 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 181/18 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz postanowił prowadzić je pod sygnaturą VIII U 181/18

/postanowienie k.7 akt o sygn. VIII U 182/18/

Na rozprawie w dniu 7 czerwca 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie wnosząc o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem okresu pracy wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym w pełnym wymiarze oraz okresu odbytego szkolenia zawodowego. Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz oświadczył ,że koszty te nie zostały opłacone w całości , ani w części. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań.

/protokół rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. min.00:02:24 – 00:06:29 płyta CD k.28/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni W. B. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał W. B. emeryturę od dnia 1 grudnia 2005 r. tj. od miesiąca , w którym zgłoszono wniosek.

/decyzja k.54 – 55 akt ZUS/

Kolejnymi decyzjami wydawanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczano przysługującą W. B. emeryturę.

/decyzje w aktach ZUS/

W dniu 23 czerwca 2017 r. W. B. złożyła wniosek o ponowne przeliczenie emerytury.

/wniosek k.125 akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 lipca 2017 r. , znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 czerwca 2017 r. (tj. od miesiąca , w którym zgłoszono wniosek) przeliczył W. B. emeryturę. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1985 r. do 1994 r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wynoszący 21,76%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 21,76% przez kwotę bazową tj. 1 903,03 zł wyniosła 414,10 zł. Organ rentowy podkreślił ,że do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 11 lat , 11 miesięcy i 15 dni (143 miesiące) , okresy uzupełniające - rola w wymiarze 9 lat , 10 miesięcy i 12 dni (118 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych w wymiarze 3 lat , 11 miesięcy i 25 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że po przeliczeniu podstawy wymiaru oraz uwzględnieniu stażu pracy wysokość emerytury od dnia 1 czerwca 2017 r. wyniosła 678,06 zł (podwyższono ją do kwoty najniższej emerytury tj. do 1 000,00 zł). Wobec zaś faktu ,że emerytura ustalona niniejszą decyzją jest świadczeniem mniej

korzystnym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiesił jej wypłatę, wskazując że nadal będzie wypłacał rentę rodzinną jako świadczenie korzystniejsze. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie poinformował, że niniejszą decyzją uwzględniono staż pracy od 8 kwietnia 1976 r. do 4 września 1976 r. z tytułu zatrudnienia w Zespole (...) oraz poświadczony przez Wydziały (...) i Składek okresy prowadzenia działalności gospodarczej w okresach od 1 do 27 grudnia 1992 r., od 1 kwietnia 1996 r. do 24 sierpnia 1996 r. oraz od 1 grudnia 1997 r. do 27 lutego 1998 r. Ponadto przeliczono wskaźnik podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzeń za lata 1992, 1996-1998. Wynagrodzenie za rok 1976 z tytułu zatrudnienia w Zespole (...) pozostało bez wpływu na wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury.

/decyzja k.179 – 180 odwrót akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 listopada 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art.113 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 października 2017 r. (tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek) przeliczył W. B. emeryturę.

/decyzja k.188 – 189 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 grudnia 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art.7 ust.9 i art.114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. B. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

/decyzja k.192 akt ZUS/

W okresie od 1975 r. do kwietnia 1978 r. W. B. figurowała jako współwłaściciel gruntów rolnych. W. B. nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników.

/zaświadczenie k.11, zaświadczenie k.30/

W okresie od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. W. B. była słuchaczką kursu racjonalnego żywienia dla kucharek i intendentek zorganizowanego w Ł. przez Ośrodek Gospodarstwa (...) przy Zarządzie (...) L. (...).

/zaświadczenie k.191 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że wprowadzić odwołanie od decyzji z dnia 13 listopada 2017 r. zostało złożone przez wnioskodawczynię w dniu 5 stycznia 2018 r., ale w ocenie Sądu brak było podstaw do jego odrzucenia. Podkreślić bowiem należy, że stosownie do treści art. 477⁹ § 3 k.p.c. w odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w odniesieniu do odwołania wszczynającego postępowanie sądowe, nie są stosowane ogólne reguły postępowania o przywrócenie terminu, przewidziane w art. 168 i n. k.p.c. Sąd z urzędu zatem dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma bowiem dyskrecyjną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego. Z akt ZUS z całą pewnością nie wynika natomiast, kiedy przedmiotowa decyzja została doręczona wnioskodawczyni a nawet faktycznie wysłana. Na decyzjach figurują bowiem tylko daty kiedy decyzja z wydziału merytorycznego została przekazana do wysłania a nie data jej wysłania. Doręczenie odbywało się przesyłką zwykłą a nie poleconą. Nawet gdyby przyjąć, że nie dochowała ona 30 – dniowego terminu na wniesienie odwołania, to z całą pewnością, w ocenie Sądu przekroczenie terminu nie było nadmierne a stan zdrowia wnioskodawczyni, która porusza się na wózku inwalidzkim

i jest osobą w podeszłym wieku, korzystającą na co dzień z pomocy sąsiedzkiej w codziennym życiu uzasadniałby jego przywrócenie.

Przechodząc do istoty sprawy wskazać należy, że zgodnie z treścią art.114 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz.1270), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Możliwość wzruszenia decyzji rentowych polega przede wszystkim na niwelowaniu tzw. wad materialnoprawnych, czyli uchybień organu rentowego w zakresie rozstrzygania o faktach warunkujących nabycie prawa do emerytur i rent albo zaniedbań samych ubezpieczonych wywołanych nieporadnością w dokumentowaniu prawa do świadczeń lub niedostateczną znajomością warunków, od których spełnienia zależy przyznanie uprawnień ubezpieczeniowych.

Niezbędnym warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest powołanie nowych dowodów lub wskazanie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej, które mogą mieć wpływ na istnienie tego prawa. Prawo do świadczenia należy ustalić ponownie (na wniosek zainteresowanego albo z urzędu), jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody albo ujawnione okoliczności wskazujące na błędność decyzji. Zwrot „nowy dowód” obejmuje zarówno przypadki ujawnienia dowodów istniejących przed wydaniem decyzji, jak i sytuacje zgłoszenia dowodów uzyskanych po wydaniu decyzji, pod warunkiem że wynikają z nich fakty powstałe przed tym momentem. Zwrot „ujawnione okoliczności” oznacza zarówno okoliczności faktyczne, jak i okoliczności sprawy, czyli nie tylko fakty, których ustalenie warunkuje wydanie decyzji, lecz także wszelkie zachowania uczestników postępowania w sprawie ustalania prawa. Należy więc przyjąć, że „ujawnione okoliczności” to określane w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie uprawnień ubezpieczeniowych oraz uchybienia normom prawa materialnego lub/i procesowego wpływające na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanego (Jankowska Karina, Jędrasik-Jankowska Inetta, Komentarz do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (w:) Prawo do emerytury. Komentarz do ustaw z orzecznictwem, komentarz do art.114).

Stosownie do treści art.111 ust.1 ww. ustawy, możliwe jest ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art.15 ustawy, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Ustęp 2 tego samego przepisu stanowi, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art.15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Zgodnie z treścią art.15 ust.1 ww. ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek

o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust.6 i art.176. Natomiast stosownie do brzmienia ust.2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust.6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust.3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust.5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art.19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art.111 ust.2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Zgodnie z §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237 poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja, wyrażona także w poprzednio obowiązującym Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. nr 10 poz.49 ze zm.) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak, aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku, III AUa 105/97).

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art.473 k.p.c. i sprawie, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane i ich dopuszczenie za celowe.

W niniejszym postępowaniu istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy możliwym jest zaliczenie wnioskodawczyni, oprócz już uwzględnionych, także pozostałych okresów pracy w gospodarstwie rolnym, a także okresu odbytego od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. szkolenia zawodowego. Powyższe ustalenie przekładałoby się niewątpliwie na wysokość należnego jej świadczenia.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z treścią art.5 ust. 1 ww. ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;

2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Okresami składkowymi jest okres ubezpieczenia (art.6 ust.1 punkt 1 ww. ustawy), który został zdefiniowany jako okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek, o jakim mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych (art.4 punkt 5 ww. ustawy). Za okres składkowy uznano również okres przypadający przed 15 listopada 1991 roku, za które została opłacona składka na ubezpieczenia społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

Wskazać należy, że stosownie do treści art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ww. ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia oraz 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia - jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że praca w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 19 kwietnia 1958 r. do 27 września 1958 r. i od 28 września 1964 r. do 28 lutego 1974 r. została zaliczona wnioskodawczyni przy ustalaniu uprawnień do emerytury jako okres uzupełniający. Tym samym zaliczenie wnioskodawczyni pozostałych okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego było uzależnione od wykazania przez nią faktu opłacania należnych składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Wobec zaś braku wykazania przez wnioskodawczynię takiego faktu, Sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji w tym zakresie. Na marginesie dodać należy, że nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art.232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art.3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art.227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art.6 k.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, OSNAP 1999, nr 20, poz. 662). Przypomnieć należy, że wnioskodawczynię w procesie reprezentował zawodowy pełnomocnik.

W odniesieniu zaś do drugiego spornego okresu wskazać należy, że wprawdzie w okresie od 24 lutego 1976 r. do 18 maja 1976 r. W. B. była słuchaczką kursu racjonalnego żywienia dla kucharek i intendentek zorganizowanego w Ł. przez Ośrodek Gospodarstwa (...) przy Zarządzie (...) L. (...) ale z całą pewnością nie był to okres nauki w szkole wyższej, o jakim mowa w art.7 ust.9 ww. ustawy. Podkreślić bowiem należy, że wskazany przepis do okresów nieskładkowych zalicza jedynie okres nauki w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów. Przepisy ustawy nie przewidują zatem wliczania do okresów nieskładkowych, ani tym bardziej składkowych, czasu nauki w szkole średniej czy pomaturalnej, a tylko w takich kategoriach można rozpatrywać okres uczestnictwa przez wnioskodawczynię w ww. kursie.

Ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła okoliczności leżących u podstaw odwołania, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołania.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Łodzi dla adwokat M. Z. kwotę 221,40 zł (dwieście dwadzieścia jeden złotych i czterdzieści groszy) zawierającą 23 % podatku VAT z tytułu wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną wnioskodawczyni W. B. z urzędu. Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2014 roku poz. 635 ze zm.) koszty pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu ponosi Skarb Państwa. Stosownie zaś do treści § 15 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej

pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714 z późn. zm.) opłaty wynoszą 90 zł w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego oraz w sprawach dotyczących podlegania ubezpieczeniom społecznym. Zgodnie z § 4 ust.3 ww. rozporządzenia w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, opłaty, o których mowa w ust. 1 § 2, Sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Z tych względów Sąd przyznał kwotę po 90 zł za każdą z połączonych spraw , którą zwiększył o kwotę podatku VAT tj. o kwotę 41,40 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

13.09.2018r.

S.B.